

TOP CLLD HELYI FELHÍVÁS

A helyi felhívás címe: Közterületi közösségi tér kialakítása

A helyi felhívás kódszáma: TOP-7.1.1-16-H-073-2

Magyarország Kormányának felhívása Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata számára, „Veszprém az Élhető Város” Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégiában foglalt többfunkciójú kulturális és közösségi terek városi rendszerének kialakítása érdekében.

A Kormány a Partnerségi Megállapodásban célul tűzte ki a társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelmet. A cél elérését a Kormány Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának együttműködésével tervezi megvalósítani jelen Felhívásban foglalt feltételek mentén.

Az együttműködés keretében a Kormány vállalja, hogy:

- a helyi felhívás feltételeinek megfelelő projekteket a projektre megítélt 255 000 000 Forint vissza nem térítendő támogatásban részesíti a rendelkezésre álló forrás erejéig;
- a támogatási előleggel kapcsolatos feltételeknek megfelelő támogatott projektnek a megítélt támogatás elszámolható költségei legfeljebb 100 %-ának megfelelő, maximum 255 000 000 Ft összegű támogatási előleget biztosít;

A támogatási kérelmet benyújtó szervezet az együttműködés keretében vállalja hogy:

- projektje megvalósításával hozzájárul a többfunkciójú kulturális és közösségi terek városi rendszerének kialakítása céljának eléréséhez;
- a kapott támogatáson felül önerőből finanszírozza a projektet.

Tartalomjegyzék

1. A tervezett fejlesztések háttere	5
1.1. A felhívás indokoltsága és célja.....	5
1.2. A rendelkezésre álló forrás	5
1.3. A támogatás háttere	5
2. Ügyfélszolgálatok elérhetősége	6
3. A projektekkal kapcsolatos elvárások	7
3.1. A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek	7
3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek	7
3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek:.....	7
3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:.....	7
3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:	7
3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	7
3.3. Nem támogatható tevékenységek	8
3.4. A projekt műszaki, szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások	9
3.4.1. Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások	9
3.4.1.1 Műszaki és szakmai elvárások.....	9
3.4.1.2. Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások	12
3.4.1.3. Egyéb elvárások	13
3.4.2. Mérföldkövek tervezésével kapcsolatos elvárások.....	13
3.4.3. A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások..	14
3.4.4. A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos egyéb elvárások	14
3.5. A projektvégrehajtás időtartama	14
3.5.1. A projekt megkezdése.....	14
3.5.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam.....	14
3.6. Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások	15
3.6.1. A projekt területi korlátozása.....	15
3.6.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek	15
3.7. Indikátorok, adatszolgáltatás.....	15
3.7.1. Indikátorok.....	15
3.7.2. Szakpolitikai mutatók	16
3.7.3. Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén	16
3.8. Fenntartási kötelezettség	16
3.9. Biztosítékok köre.....	16
3.10. Önerő	16

4.	A helyi támogatási kérelmek benyújtásának feltételei.....	17
4.1.	Támogatást igénylők köre.....	17
4.2.	Támogatásban nem részesíthetők köre.....	17
4.3.	A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja.....	18
4.3.1.	A helyi támogatási kérelem HACS-hoz történő benyújtásának határideje és módja.....	19
4.3.2.	A támogatási kérelmek IH-hoz történő benyújtása végső ellenőrzésre.....	19
4.4.	Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok.....	20
4.4.1.	A HACS-hoz benyújtott helyi támogatási kérelmek kiválasztásának eljárásrendje.....	20
4.4.2.	A helyi támogatási kérelmek HACS által ellenőrzendő kiválasztási kritériumai.....	21
4.4.3.	A támogatási kérelmek IH általi végső ellenőrzésének kritériumai.....	26
5.	A finanszírozással kapcsolatos információk.....	27
5.1.	A támogatás formája.....	27
5.2.	A projekt maximális elszámolható összköltsége.....	27
5.3.	A támogatás mértéke, összege.....	27
5.4.	Előleg igénylése.....	28
5.5.	Az elszámolható költségek köre.....	29
5.5.1.	Az elszámolható költségek kapcsán az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések.....	33
5.6.	Az elszámolhatóság további feltételei.....	34
5.7.	Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások.....	37
5.8.	Nem elszámolható költségek köre.....	37
5.9.	Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések.....	38
5.9.1.	A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok.....	38
6.	Csatolandó mellékletek listája.....	41
6.1.1.	A helyi támogatási kérelem elkészítése során csatolandó mellékletek listája.....	41
6.1.2.	Az IH-hoz végső ellenőrzésre benyújtandó támogatási kérelemhez csatolandó mellékletek listája.....	41
6.2.	A támogatói okirathoz csatolandó mellékletek listája.....	42
6.3.	Az első kifizetési kérelemhez csatolandó mellékletek listája.....	42
7.	További információk.....	42
8.	A felhívás szakmai mellékletei.....	44

A helyi felhívás elválaszthatatlan része a TOP CLLD Általános Útmutató a Helyi Felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚHF), amelynek hatályos verziója megtalálható a Veszprém Az Élhető Város Helyi Közösség www.elhetoveszprem.hu elnevezésű honlapján.

A helyi felhívás, az ÁÚHF, a Pénzügyi Elszámolási Útmutató és kapcsolódó mellékletei (pénzügyi összesítők), a szakmai mellékletek és a helyi támogatási kérelem adatlap együttesen tartalmazzák a helyi támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt.

Amennyiben jelen helyi felhívásban foglaltak valamely fejezet tekintetében eltérnek az ÁÚHF-ban vagy a Pénzügyi Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a jelen dokumentumban szabályozottak az irányadók.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy az ÁÚHF és a Pénzügyi Elszámolási Útmutató esetén az irányító hatóság, a helyi felhívás, a helyi támogatási kérelem adatlap, továbbá ezek dokumentumai esetén a HACS a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a Veszprém Az Élhető Város Helyi Közösség www.elhetoveszprem.hu megjelenő közleményeket!

1. A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK HÁTTERE

1.1. A felhívás indokoltsága és célja

Veszprém az Élhető Város Helyi Közösség Fejlesztési Stratégia átfogó célja az aktív és együttműködő, erős helyi kötődésű közösségek rendszerének megteremtése, melyet a többfunkciójú kulturális és közösségi terek városi rendszerének kialakítása elnevezésű specifikus cél megvalósításával ér el. Ennek meghatározó eleme a HKFS Cselekvési tervének 6.1.1. pontjában szereplő, *Közterületi közösségi tér kialakítása* elnevezésű kulcsprojekt, mely 2. beavatkozási területként szerepel. Veszprém az Élhető Város Helyi Közösség a Helyi Közösség Fejlesztési Stratégia keretében a helyi felhívások mentén támogatni tervezett intézkedések megvalósításának vezérfonalaként egy komplex kulcsprojekt fejlesztésének szükségességét azonosította, támogatást Igénylőként Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatát megjelölve. A kulcsprojekt a Szent Miklós-szegi Kálvária-domb és környékének infrastrukturális felújítását és funkcióbővítését foglalja magában. A kulcsprojekt szinten megfogalmazott fejlesztés Veszprém város legfontosabb kultúrával átszőtt területén helyezkedik el, mely megvalósulásával a kultúra és közösségfejlesztés együttesének egyedi karakterét fogja adni. A Kálvária – domb és környéke (Erzsébet-liget, Erzsébet sétány, Laczkó Dezső Múzeum, Bakonyi Ház) olyan kulturális és közösségi térként funkcionáló városi szöveteket foglal magában, amelyek az infrastrukturális fejlesztést követően közösségi rendezvényekkel, kulturális és közösségépítő, szemléletformáló "soft" elemekkel és programok széles skálájával tölthetők meg.

A közösségi szempontból alkalmas terek rendszerének bővítése, mind városrészi, mind tematikus szempontból komoly szükséglete a városnak. Meglévő, potenciálisan alkalmas, de funkcióhiányos és kihasználatlan közterületekre, mint erőforrásokra alapozva egyfelől multifunkcionális és szélesebb társadalmi rétegek közösségei által használható, másfelől közterületenként egyes speciálisabb közösségi tematikus célokat is támogató közösségi területek kialakítása elengedhetetlen az élhető város megteremtése szempontjából.

Jelen felhívás keretében kizárólag olyan támogatási kérelem támogatható, amely megfelel a fenti célkitűzésnek.

1.2. A rendelkezésre álló forrás

A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 255 000 000 Ft.

Jelen felhívás forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A támogatott kérelmek várható száma: 1 db

1.3. A támogatás háttere

Jelen felhívást Veszprém Az Élhető Város Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia keretében Veszprém Az Élhető Város Helyi Akciócsoport hirdeti meg az TOP-7.1.1-16-2016-00073 számú, a HACS és a RFP IH között létrejött Együttműködési Megállapodás alapján.

2. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Veszprém Az Élhető Város Helyi Akciócsoport ügyfélszolgálatához (Pro Veszprém Nonprofit Kft., mint Munakszervezet) a 06-88/782-285 telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 9-15 óráig, pénteken 8-14 óráig fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a Veszprém Az Élhető Város Helyi Akciócsoport honlapján, ahol a HACS ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

3. A PROJEKTEKKEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

Kérjük, hogy a támogatási kérelem összeállítása során vegye figyelembe, hogy a projekteknek meg kell felelniük különösen a következőknek:

3.1. A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A) Főtevékenység: Szent Miklós-szegi Kálvária – domb és környékének infrastrukturális felújítása és funkcióbővítése

- a) Zöldfelület rendezése, kialakítása
- b) Objektumok közti feltáró sétány nyomvonalának biztosítása
- c) Rendezvénytér/kert és/vagy rendezvények tartására alkalmas kültéri vagy beltéri infrastruktúra kialakítása (pl.: zenepavilon, szabadtéri színpad)
- d) Etnobotanikus kert bővítése

3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek:

3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:

A felhívás keretében önállóan nem, csak a 3.1.1. pontjában felsorolt tevékenységekkel együtt támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek:

- a) Zöldfelület rendezéséhez kapcsolódó közlekedés (jármű/gyalogos forgalom), parkolás átalakítása
- b) Kulturális hagyományok/örökség bemutatására alkalmas térelemek elhelyezése
- c) Környezetbe illő utcabútorok és/vagy játékelemek elhelyezése
- d) Akadálymentesítés.
- e) Kötelező nyilvánosság biztosítása ÁÚHF c. dokumentum 10. fejezete alapján
- f) Horizontális tevékenységek – a helyi felhívás 3.4.1.2. pontja szerint.

3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:

- a) Projektelőkészítés
- b) Projektmenedzsment
- c) Marketingtevékenység
- d) Műszaki ellenőrzés
- e) Közbeszerzés

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

Amennyiben a felhívás keretében támogatható tevékenységek a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X. 10.) Korm. rendelet alapján közösségi versenyjogi szempontból az alábbi jogcímenek, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
3.1.1 pont szerinti önállóan támogatható tevékenységek	255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 4. § 15. alapján: helyi közösség-szervezés a helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva	csekély összegű támogatás Kultúrát és kulturális örökséget előmozdító támogatás helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás
3.1.2 pont szerinti önállóan nem támogatható tevékenységek kivéve projekt-előkészítés	255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 4. § 15. alapján: helyi közösség-szervezés a helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva	igazodik a főtevékenység támogatási kategóriájához
Projekt-előkészítés	255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 4. § 15. alapján: helyi közösség-szervezés a helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva	csekély összegű támogatás

A táblázatban nem szereplő további támogatható tevékenységekre a felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak.

3.3. Nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében a 3.1.1. - 3.1.2. pontokban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenység nem támogatható, különös tekintettel az alábbi tevékenységekre:

- a) TOP alábbi konstrukciói keretében támogatást nyert fejlesztések:
- TOP-1.2.1-15
  - TOP-1.2.1-16
  - TOP-2.1.1-15
  - TOP-2.1.1-16
  - TOP-2.1.2-15
  - TOP-2.1.2-16
  - TOP-4.3.1-15

- TOP-4.3.1-16
- TOP-5.2.1-15
- TOP-5.2.1-16
- TOP-5.3.1-16
- TOP-5.3.2-17
- TOP-6.1.4-15
- TOP-6.1.4-16
- TOP-6.3.1-15
- TOP-6.3.1-16
- TOP-6.3.2-15
- TOP-6.3.2-16
- TOP-6.7.1-15
- TOP-6.7.1-16
- TOP-6.9.1-15
- TOP-6.9.1-16
- TOP-6.9.2-16

- b) egyes ágazati operatív programok által a közösség és kultúra, valamint a turisztika területén támogatott fejlesztések;
- c) szálláshelyfejlesztés;
- d) kulturális örökség kizárólag állagmegóvást célzó megújítása;
- e) vallási helyszín megújítása kizárólag vallási célú hasznosításra;
- f) lakáscélra szolgáló lakóépületek megújítása;
- g) helyi közösség számára nem elérhető infrastruktúra fejlesztése;
- h) olyan ingatlanok fejlesztése vagy programok, amelyek a stratégiában megjelölt célcsoportok számára nem látogathatóak vagy csak egyes csoportok számára hozzáférhetők;
- i) közsféra funkciókat ellátó épület építése, funkciójában történő felújítása, korszerűsítése;
- j) oktatási intézmény funkciójában történő fejlesztése;
- k) szociális szolgáltatás fejlesztése;
- l) egészségügyi szolgáltatás fejlesztése;
- m) termőföld vásárlás;
- n) rendezvény esetén nem vehető igénybe támogatás
  - i. kizárólag egy adott gazdasági társaság érdekeinek és termékeinek bemutatását célzó (termékbemutató), kivételt képez a helyi termékek népszerűsítését szolgáló rendezvény, valamint
  - ii. politikai célú rendezvényekre.

3.4. A projekt műszaki, szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások

3.4.1. Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások

3.4.1.1 Műszaki és szakmai elvárások

A projekt műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele szükséges:

- a. A fejlesztés során **min. 1 önállóan támogatható főtevékenységet** kell megvalósítani, melynek minden altevékenységét is szükséges megvalósítani.

Infrastrukturális beruházások esetén:

b. Növényfelület rekonstrukciója, élőhelyek és biodiverzitás növelése: A beavatkozás során a klímaváltozásnak megfelelő, lehetőleg őshonos és/vagy várostűrő, mikroklimatikus adottságoknak legjobban megfelelő növények telepítése, több szintes, változatos fajösszetételű, adaptív társulások létrehozása. Kerülni kell a zöldfelületek felszabdalását, elaprózását az állomány fenntarthatósága érdekében.

c. **Közös használatú, vagy nem támogatható tevékenységeknek helyt adó ingatlanrészek, egyéb építési munkák költségeinek arányosítása:**

Amennyiben a beruházással érintett ingatlan helyet ad jelen felhívás keretében fejleszteni kívánt ellátáson túl egyéb tevékenységeknek, az alábbi módon szükséges az építési és kapcsolódó projektelőkészítési és szolgáltatási költségeket arányosítani:

- A közös használatú, mindkét funkcióhoz kapcsolódó ingatlanrészekre jutó kivitelezési költségek elszámolhatóak a felhívás szerint támogatott tevékenység(ek)hez kapcsolódó ingatlanok alapterülete szerint, tehát az elszámolható, támogatható ingatlanrész, és a nem elszámolható ingatlanrész nettó alapterületének (m²) arányában.
- Elszámolható költség számítása

$$\frac{\text{támogatható tevékenységhez kapcsolódó alapterület [m}^2\text{]}}{\text{támogatható+nem támogatható tevékenységhez kapcsolódó alapterület [m}^2\text{]}}$$

- A m² alapú arányosítás nem vonatkozik a fejleszteni kívánt tevékenység végzéséhez szükséges, jogszabály vagy hatóság által előírt, adott tevékenységhez kötelezően kapcsolódó fejlesztésekre.
- Az arányosítás minden építéshez kapcsolódó egyéb releváns költség tekintetében kötelezően alkalmazandó, beleértve a projektelőkészítés (pl.: tervezési díjak), és a szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások (pl.: műszaki ellenőrzés) költségeit is: ezek a költségek jelen felhívás keretében a fenti százalékos arálynak megfelelően számolhatóak el.

d. Akadálymentesítés: közösségi célú funkciókat ellátó ingatlanok építése/felújítása során kötelező az akadálymentesítés.

e. **Ingatlan felújítás, bővítés, átalakítás esetén** a beruházásnak meg kell felelnie a **projektarányos akadálymentesítés követelményeinek**

A projekttel érintett ingatlanon végrehajtott bármely fejlesztési tevékenység során figyelembe kell venni az összes érintett fogyatékosági csoportra vonatkozó akadálymentesítési követelményeket. Az akadálymentesség projektarányos teljesülése egy preventív, megelőző gondolkodásmódot jelent, célja, hogy a projekt keretében érvényesüljenek az egyetemes tervezés elvei.

A tervezés és megvalósítás során kötelező az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet (a továbbiakban: OTÉK) előírásainak betartása. Az előírások betartásához és a kivitelezéshez ajánlasként a Felhívás mellékletét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” c. dokumentum nyújt segítséget.

Az akadálymentesítés részleges kialakítása kizárólag csak abban az esetben lehetséges, amennyiben a műszaki adottságok alapján nem megfelelően biztosítható a fejlesztés akadálymentes kialakítása, erről a rehabilitációs környezettervező szakmérnöknek/szakértőnek és tervezőnek együttesen szükséges nyilatkoznia.

E követelmény alól mentesülhetnek, az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek (bármely fogyatékosági csoport számára tervezett beavatkozás esetén). Továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok; de ezek esetében is törekedni kell az akadálymentesítésnek legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására. A részletesebb szabályokat a jelen Felhívás mellékletét képező

„Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében” című dokumentum tartalmazza.

a) Új építés esetén teljeskörű (nem projektarányos) komplex akadálymentesítést kell megvalósítani.

Az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az OTÉK előírásainak kell megfelelni.

Felújítás, bővítés, átalakítás és új építés esetén egyaránt csak olyan projektjavaslatok valósíthatók meg, amelyek építési engedélyezési tervdokumentációja, illetőleg az alapján, az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és végrehajtható építési engedélye megfelel a hatályos OTÉK előírásainak. Az építési szabályoknak való megfelelést az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és hatályos építési engedély bizonyítja.

b) Rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő bevonása szükséges az infrastrukturális fejlesztést (ingatlan felújítás, bővítés, átalakítás, új építés) tartalmazó projektek esetében az akadálymentes előírásoknak való megfelelés érdekében. A projekt műszaki előkészítésében, a tervezés során és a projekt műszaki megvalósításában is szükséges bevonni a rehabilitációs környezettervező szakmérnököt/szakértőt.

A tervezés során a műszaki dokumentumok részeként akadálymentesítési tervfejezetet kell benyújtani. A fejezetnek ki kell térni a jelenlegi állapot bemutatásra és fennálló problémákra hozzáférési szempontból, valamint be kell mutatni probléma megoldására tervezett minden akadálymentesítésre irányuló fejlesztést, lépést (beleértve pl. az ügyfélhívó rendszert, a honlap akadálymentesítését) továbbá a fejezet végén nyilatkozni szükséges arról, hogy a tervezett fejlesztés megfelel az akadálymentesítés követelményeinek. A fejezetnek továbbá szükséges kitérni az egyetemes tervezés elveinek bemutatására, arra, hogy a létesítmények, a térhasználat, a közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit. A tervfejezetet a tervezőnek és a rehabilitációs környezettervező szakmérnöknek/szakértőnek is szükséges aláírnia.

A kivitelezés végén a rehabilitációs környezettervező szakértő/szakmérnök által aláírt nyilatkozatot szükséges benyújtani az akadálymentesítés megvalósulásáról a záró beszámolóban. (A nyilatkozatban szükséges kitérni arra, is, hogy ha van eltérés a tervezetthez képest.)

Amennyiben az akadálymentesítés nem releváns, abban az esetben vagy a műszaki dokumentációk között tervezői nyilatkozattal vagy a támogatást igénylő nyilatkozatával szükséges ezt igazolni.

f. A beruházás keretében elszámolható építési költségeket a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége, a Magyar Építész Kamara által kiadott, folyó évre vonatkozó¹ **Építőipari Költségbeclési Segédlet** figyelembevételével kell meghatározni. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a támogatási kérelem értékelése során is ezen segédlet alapján kerül vizsgálatra a kérelemben beállított költségek realitása.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a műszaki, szakmai tartalom csökkenése esetén – a csökkenés mértékétől függetlenül – az elszámolható költség és a támogatás összege arányosan csökkentésre kerül az érintett tulajdonságtól vagy képességtől való elmaradás arányában!

¹ Jelenlegi elérhető frissítés 2015.

3.4.1.2. Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

„A horizontális cél megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenység következtében felmerült költség elszámolható. A kiemelt célok és a környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító követelmények részletes ismertetése megtalálható az ÁÚHF 12. fejezetében.

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.
- Figyelembe kell venni a projektnek az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra vonatkozó potenciálját, és biztosítani kell, hogy a projekt ellenálló az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben! Ezért mérlegelni kell, hogy a projekt megvalósítását vagy eredményét veszélyezteti-e extrém időjárási esemény, pl. árvíz, szárazság, forróság, tűz, vagy más időjárási kockázat.
A mérlegelés eredményeképp a helyi támogatási kérelemben nyilatkozni kell, ha a projektnek nincs előre látható klímakockázata, vagy el kell készíteni a projekt klímakockázati elemzését és kockázatkezelési tervét. Az elemzést és kockázatkezelési tervet csatolni kell a támogatási kérelemhez, és figyelembe kell venni a költség-haszon elemzés és a megvalósíthatósági tanulmány készítésekor. A kockázatkezelési terv által javasolt intézkedések megvalósulását, az intézkedések megvalósításával elért eredményeket nyomon kell követni, és az intézkedések eredményességéről a projekt előrehaladásáról és zárásáról szóló beszámolóokban be kell számolni.
- Amennyiben a beruházás külterületen vagy zöldmezős fejlesztésként valósul meg, a beruházás megkezdése előtt el kell készíteni a projekt által érintett terület környezeti, ökológiai állapotfelmérését, a projekt által érintett környezeti elemekre, rendszerekre vonatkozóan, legkésőbb a projektfejlesztés során a projekt tartalmi, műszaki előkészítésére vonatkozó mérföldkő teljesítésekor. Az állapotfelmérésről készült dokumentációt csatolni kell a támogatási kérelemhez. A dokumentációban be kell mutatni, hogyan fogja csökkenteni, kompenzálni, illetve dokumentálni a kivitelező a projekt megvalósítása során okozott káros környezeti, ökológiai hatásokat, biztosítani a területre jellemző biológiai sokféleség megőrzését és az ökológiai átjárhatóságot. Az ökológiai állapotban bekövetkezett változásokat a beruházás megvalósítása során nyomon kell követni, és az állapotváltozásról, a káros hatások csökkentését vagy kompenzálását célzó intézkedések eredményességéről szóló jelentést csatolni kell a projekt előrehaladásáról és zárásáról készített beszámolóhoz.
- A fentiek tekintetében a támogatást igénylő nemleges nyilatkozatot nyújt be abban az esetben, ha a projekt valamennyi környezeti, esélyegyenlőségi jogszabálynak megfelel, és az energiafelhasználásra, a projekt környezetének ökológiai állapotára, a vizek állapotára és a klímaváltozásra hatása nincs.
- Infrastrukturális fejlesztéseknél: létesítmények, térhasználat közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit, és bemutatja ennek módját. (információ: <http://www.etikk.hu>)

- Az infokommunikációs akadálymentesítés minden beruházás esetén kötelező.
- Ha a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően.
- Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-nak megfelelően.

3.4.1.3. Egyéb elvárások

A 300 millió Ft teljes elszámolható költség alatti projektek esetén nem kötelező a költség-haszon elemzés elvégzése, elegendő a projekt pénzügyi fenntarthatóságának bemutatása a megalapozó dokumentumban.

Elvárás, hogy legkésőbb a projektfejlesztés során a teljes műszaki dokumentációval együtt csatolásra kerüljön olyan tételes tervezői költségvetés is, amely az egyes tételek esetében az építőipari normagyűjtemény tételazonosítóit is tartalmazza.

3.4.2. Mérföldkövek tervezésével kapcsolatos elvárások

A projekt megvalósítása során legalább 6 mérföldkövet szükséges tervezni, legfeljebb 8 mérföldkő tervezhető. Az utolsó mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára szükséges megtervezni.

Az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások a következők:

I. Projekt előkészítése (1-3)

1. mérföldkő: részletes szakmai megalapozó tanulmány elkészítése
2. mérföldkő: műszaki tervdokumentációk elkészítése
3. mérföldkő: közbeszerzési eljárás lefolytatása

II. Kivitelezés (4-5)

A kivitelezési munkálatokról (pl.: építés, felújítás, bővítés) a beruházás 50%-os és 100%-os készültségi szintjénél egy-egy teljesítési mérföldkőként jelenteni szükséges.

Benyújtandó dokumentumok: műszaki ellenőr beszámolója, fotódokumentáció, teljesítés igazolások.

III. Projektzárás (6)

A teljes projekt fizikai befejezését is szükséges önálló mérföldkőként betervezni.

Benyújtandó dokumentumok: műszaki ellenőr beszámolója, fotódokumentáció, teljesítés igazolások, egyéb projektzárást igazoló dokumentumok (pl. kifizetést igazoló bankkivonatok).

A mérföldkövek dátumának tervezése során kérjük, vegye figyelembe, hogy a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 90. §-a alapján az irányító hatóság jogosult a támogatói okirattól elállni, vagy a szerződés felbontását kezdeményezni, ha

- a) a támogatói okirat megkötésétől számított tizenkét hónapon belül a támogatott tevékenység nem kezdődik meg és a megvalósítás érdekében harmadik féltől megvásárolandó szolgáltatásokat, árukat, építési munkákat legalább azok tervezett összértékének 50%-át elérő mértékben - esetleges közbeszerzési kötelezettségének teljesítése mellett - nem rendel meg, vagy az erre irányuló szerződést harmadik féllel nem köti meg, vagy
- b) a támogatói okirat megkötésétől számított tizenkét hónapon belül a támogatás igénybevételét a kedvezményezett érdekkörében felmerült okból nem kezdeményezi, kifizetési igénylés benyújtásával a megítélt támogatás legalább 10%-ának felhasználását nem igazolja és késedelmét ezen idő alatt írásban sem menti ki.

Az egyes mérföldkövek közötti idő nem haladhatja meg a 6 hónapot.

A kedvezményezett a támogatói okiratban foglalt ütemezés szerinti mérföldkövek elérését követő tizenöt napon belül köteles beszámolni szakmai beszámoló keretében a műszaki-szakmai előrehaladásának bemutatásával a projekt eredményességéről, valamint hatékonyságáról.

3.4.3. A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások

Felhívjuk a figyelmet a projekt keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. Az irányadó jogszabályban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a támogatást igénylő, illetve a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatás az ÁÚHF 9. fejezetében található.

3.4.4. A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos egyéb elvárások

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.5. A projektvégrehajtás időtartama

3.5.1. A projekt megkezdése

Támogatás a helyi támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett projekthez nem igényelhető. A projekt megvalósítását a helyi támogatási kérelem benyújtását követő napon a támogatást igénylő saját felelősségére megkezdheti, de a projekt megkezdése nincs befolyással a helyi támogatási kérelem értékelésére és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

A támogatott projekt megkezdtségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚHF 8. fejezetének 6.1. alpontja tartalmazza.

Ha a támogatást igénylő a támogatási döntés kézhezvételét megelőzően közbeszerzési eljárást folytat le, köteles a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet XVI. fejezetének rendelkezései szerint eljárni.

3.5.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam

A projekt fizikai befejezésére a projekt megkezdését, vagy amennyiben a projekt a támogatói okirat hatályba lépéséig nem kezdődött meg, a támogatói okirat hatályba lépését követően legfeljebb 24 hónap áll rendelkezésre.

A projekt fizikailag befejezett, amennyiben a projekt keretében támogatott valamennyi tevékenység a támogatói okiratban meghatározottak szerint, a helyi felhívásban meghatározott feltételek mellett teljesült. A projekt fizikai befejezés napjának a projekt utolsó támogatott tevékenysége fizikai teljesítésének a napja minősül.

A támogatott tevékenységtípusok fizikai teljesíttségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚHF 8. fejezetének 6.2. alpontja tartalmazza.

A támogatást igénylő projekttel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési igénylés) benyújtásának végső határideje a támogatói okiratban rögzített dátum.

A záró kifizetési igénylés benyújtásának határideje az utolsó mérőidőpont elérését követően: 90 nap.

Állami támogatás típusú előleg esetén legkésőbb az előlegfolyósítást követő három éven belül a nyújtott támogatással el kell számolni.

3.6. Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások

3.6.1. A projekt területi korlátozása

Támogatás kizárólag a Veszprém Az Élhető Város Helyi Akciócsoport IH által elfogadott HKFS-ében rögzített földrajzi területén (akcióterület) megvalósuló fejlesztésekhez vehető igénybe.

3.6.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben folyósítható, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai az ÁÚHF 7. fejezetében foglaltaknak megfelel(nek), és a projekt szempontjából ennek megfelelően rendezett tulajdoni viszonyokat a támogatást igénylő igazolja legkésőbb a támogatói okirat megkötéséig.

3.7. Indikátorok, adatszolgáltatás

3.7.1. Indikátorok

Jelen helyi felhívás keretében az TOP-ban és Veszprém Az Élhető Város Helyi Akciócsoport IH által elfogadott HKFS-ében foglaltaknak megfelelően a kedvezményezett az alábbi indikátorról köteles adatot szolgáltatni és projektszintű célértéket teljesíteni:

Indikátor neve	Alap	Mérték-egység	Típusa ¹	Célérték ²	Azonosító
Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	ERFA	m ²	OP kimeneti		CO38

Felhívjuk a figyelmet, hogy a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 88. §-a alapján a kedvezményezett kizárólag a támogatás arányos csökkentése mellett jogosult csökkenteni az indikátor célértéket a támogatói okiratban.

Amennyiben egy indikátor nem éri el a projektre a támogatói okiratban/ meghatározott érték 75%-át, a támogatás csökkentésre kerül, illetve a kedvezményezett - a vis maior esetét kivéve - a támogatás arányos részét, a rendeletben meghatározottak szerint köteles visszafizetni. A Kormányrendelet 88. § (1)-(4) szerinti szankció nem alkalmazandó szakpolitikai mutatók és az OP-eredmény-indikátorok esetében.

² Amely indikátor esetében az oszlopban érték került rögzítésre, azt támogatási kérelmenként az elvárt kötelező minimális vállalás értéke.

A releváns TOP indikátórvállalások csak akkor fogadhatóak el, amennyiben azok az indikátorok számításához használandó, az irányító hatóság által meghatározott kötelező módszertan alapján kerültek meghatározásra. Az indikátor adatlapok az alábbi linkről érhetők el: <https://www.palyazat.gov.hu/node/57573>

3.7.2. Szakpolitikai mutatók

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.7.3. Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.8. Fenntartási kötelezettség

Az ERFA forrásból támogatásban részesült végső kedvezményezett a projekt pénzügyi befejezésétől számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel a 1303/2013/EU Rendelet 71. cikkében foglaltaknak.

3.9. Biztosítékok köre

A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚHF 6. pontja tartalmazza.

3.10. Önerő

A támogatást igénylőnek legalább a projekt összköltségének az igényelt támogatási összeggel csökkentett részét kitevő önerővel kell rendelkeznie. Az önerő saját forrásból és az államháztartás alrendszeréből származó egyéb támogatásból állhat

Saját forrásnak a kedvezményezett által a projekthez igénybevett állami támogatást, valamint az Európai Unió intézményei, ügynökségei, közös vállalkozásai vagy más szervei által központilag kezelt, a tagállam ellenőrzése alá sem közvetlenül, sem közvetve nem tartozó uniós finanszírozást nem tartalmazó forrás minősül.

Az önerő rendelkezésre állását a helyi támogatási kérelem benyújtásakor a támogatást igénylőnek nyilatkozással (helyi önkormányzatok, önkormányzati társulások esetén a támogatást igénylői nyilatkozaton felül képviselő-testületi, társulási tanácsi határozattal, vagy a képviselő-testület költségvetési rendeletbe foglalt, a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó felhatalmazása alapján a polgármester nyilatkozatával, költségvetési szervek esetén pedig a támogatást igénylői nyilatkozaton felül az irányító szerv vezetőjének nyilatkozatával a saját forrás biztosításáról), míg legkésőbb az első kifizetési igénylés benyújtásakor (ideértve az előlegigénylését is) az ÁÚHF 8. fejezetének 5.alpontjában meghatározott módon és formában kell igazolnia.

4. A HELYI TÁMOGATÁSI KÉRELMEK BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

4.1. Támogatást igénylők köre

Jelen felhívásra támogatási kérelmet nyújthat be:

- a) Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata (GFO 321)

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában nincs lehetőség.

Jelen felhívás keretében a Veszprém Az Élhető Város Helyi Akciócsoport Veszprém Az Élhető Város Helyi Közösség Fejlesztési Stratégiájában a kulcsprojekt megvalósítására nevesített szervezet nyújthat be helyi támogatási kérelmet.

Egy támogatást igénylő a felhívás keretében csak egy támogatási kérelem vonatkozásában részesülhet támogatásban.

4.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

Az ÁÚHF-ben szereplő Kizáró okok listáján túl, az alábbi szempontok szerint nem nyújtható támogatás azon támogatást igénylő részére:

- a) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező Magyarországnak címzett határozatának nem tett eleget;
- b) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.

Az ÁÚHF „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltakon túl, az alábbi szempontok szerint nem ítéltető meg támogatás azon **támogatási kérelemre**:

- a) amely nem illeszkedik a vonatkozó HKFS-hez;
- b) amelynek tartalma a Felhívásban megfogalmazott célokkal nincs összhangban;
- c) amelyben a meghatározott tevékenységek (építési, beruházási, fejlesztési elemek) legkésőbb az első beruházási elemre vonatkozó támogatási igény benyújtásáig nem illeszkednek az érintett település hatályos településrendezési eszközeihez.
- d) Amely azon tevékenység megvalósítására irányul, amely korábban az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból a támogatási kérelemben tervezett tevékenység megvalósítására vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le. Ez alól kivételt képez, ha a jelen Felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi fejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi konstrukciók bemutatását és a jelen fejlesztéstől való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A csekély összegű támogatás kategória alkalmazása esetén:

- a) a halászlé és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez nyújtott támogatás,
- b) elsődleges mezőgazdasági termeléshez nyújtott támogatás,
- c) azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben
- i. a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy

- ii. a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
  - d) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
  - e) ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
  - f) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
  - g) a közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében történő végző vállalkozások számára nyújtott támogatás teherszállító járművek megvásárlására.
- Hitel vagy kezességvállalás formájában nyújtott támogatás esetén nem lehet kedvezményezett az a vállalkozás, amelyet kollektív fizetésképtelenségi eljárás alá vontak vagy hitelezői kérelemre kollektív fizetésképtelenségi eljárás alá lenne vonható, valamint az a nagyvállalkozás, amely B-hitelminősítésnek megfelelő helyzetnél rosszabb helyzetben van.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás kategória alkalmazása esetén:

- a) Nyomtatott vagy elektronikus formában közzétett sajtótermék és magazin kiadására,
- b) nehéz helyzetben lévő vállalkozás részére,
- c) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget
- d) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás kategória alkalmazása esetén:

- A felhívás általános mellékletében szereplő Kizáró okok listáján túl, az alábbi szempontok szerint nem nyújtható helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás azon támogatást igénylő részére:
- a) a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez nyújtott támogatás,
  - b) elsődleges mezőgazdasági termeléshez nyújtott támogatás,
  - c) azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben
    - i. a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
    - ii. a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
  - d) nehéz helyzetben lévő vállalkozás részére,
  - e) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
  - f) ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
  - g) a 2010/787/EU tanácsi határozat hatálya alá tartozó versenyképtelen szénbányák bezárásához,
  - h) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget
  - i) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
  - j) repülőtéri infrastruktúrához nyújtott támogatás,
  - k) kikötői infrastruktúrához nyújtott támogatás,
  - l) dedikált infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott támogatás,
  - m) olyan infrastruktúrához nyújtott támogatás, amelyre a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikke alapján (a 14. cikk szerinti regionális beruházási támogatás kivételével) nyújtható támogatás."

4.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja

A 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 72/A § (2) pontja alapján a támogatást igénylő a támogatást a helyi támogatási kérelemnek a HACs-hoz történő benyújtásával igényelheti. A helyi támogatási kérelmek benyújtásának határidejét és módját jelen felhívás 4.3.1. fejezete tartalmazza.

A 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 72/B § (1) a) pontja alapján a támogatást igénylő a HACS támogatásra irányuló döntési javaslatának közzétételétől számított harminc napon belül támogatási kérelmét az Irányító Hatóság által előírt egységes informatikai rendszerben rögzíti jogosultsági ellenőrzés (végső ellenőrzés) céljából. A támogatási kérelmek benyújtásának rendjét jelen felhívás 4.3.2. fejezete tartalmazza.

4.3.1. A helyi támogatási kérelem HACS-hoz történő benyújtásának határideje és módja

Jelen helyi felhívás keretében a helyi támogatási kérelmek benyújtására 2018. év 08. hó 30. naptól 2018. év 10. hó 01. napig van lehetőség.

Ezen időszak alatt a helyi támogatási kérelmek értékelése folyamatosan történik.

A helyi támogatási kérelmet 1 elektronikus adathordozón (**doc, xls, pdf-fájl formátumban, kizárólag CD/DVD lemezen**), valamint az aláírásokkal ellátott dokumentumokat (**helyi támogatási kérelem adatlap, nyilatkozatok**) **1 eredeti papír alapú példányban nyújtja** be, zárt csomagolásban postai küldeményként, vagy személyesen a Veszprém Az Élhető Város Helyi Akciócsoport alábbi címére **8200, Veszprém, Szabadság tér 15.**

4.3.2. A támogatási kérelmek IH-hoz történő benyújtása végső ellenőrzésre

Felhívjuk a figyelmet, hogy a HACS által támogatásra javasolt helyi támogatási kérelmek irányító hatósághoz történő benyújtása elektronikus kitöltő programon keresztül történik.

A támogatási kérelmet a HACS támogatásra irányuló döntési javaslatának közzétételétől számított 30 napon belül kell feltölteni.

Az elektronikus kitöltő programon keresztül benyújtandó támogatási kérelem és a HBB által bírált helyi támogatási kérelem azonos pontjaihoz kifejtett tartalom **nem térhet el**. A két kérelem azonosságát az Irányító Hatóság a végső ellenőrzés keretében ellenőrzi. Amennyiben az azonosság nem áll fenn, a támogatási kérelem az IH által elutasításra kerül.

A kitöltő programban véglegesített támogatási kérelemhez a helyi felhívás 6. pontjában leírt módon kell csatolni a kérelem elektronikus benyújtását hitelesítő, cégszerűen aláírt nyilatkozatot is! Az elektronikus kérelem benyújtása során generálódó nyilatkozat papír alapú példányát – ha azt nem minősített elektronikus aláírással³ látták el - postai úton is be kell nyújtani az elektronikus benyújtást követően legkésőbb az elektronikus benyújtást követő 3 napon belül zárt csomagolásban, postai ajánlott küldeményként vagy expressz postai szolgáltatás⁴/futárposta-szolgáltatás⁵ (garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás) igénybevételével a következő címre:

³ Minősített elektronikus aláírás: olyan - fokozott biztonságú - elektronikus aláírás, amelyet az aláíró biztonságos aláírás-létrehozó eszközzel hozott létre, és amelynek hitelesítése céljából minősített tanúsítványt bocsátottak ki.

⁴ A postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény (a továbbiakban Posta tv.) 2. § 9. pontjában foglaltak szerint expressz postai szolgáltatás: az az időgarantált szolgáltatás, melynek keretében a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldeményt belföldön legkésőbb a felvételt követő munkanapon, Európai Unió tagállamaiba címzett küldemény esetében legkésőbb a felvételt követő harmadik munkanapon, egyéb nemzetközi viszonylatú küldemény esetében legkésőbb a felvételt követő ötödik munkanapon kézbesíti, és emellett az alábbi a)-f) pontban foglalt többszolgáltatások közül legalább egyet teljesíti:

- a) nyomon követhető kezelés;
- b) utánvétel;
- c) tértivevény;
- d) értéknyilvántartás.
- e) kizárólag a küldemény címzettjeként megjelölt személy kezéhez történő kézbesítés;
- f) a küldeménynek a feladó lakóhelyén, tartózkodási helyén, székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén történő felvétele.

Veszprém Megyei Igazgatóság	8200 Veszprém, Brusznyai Árpád utca 1.	8200 Veszprém, Pf.:3000
-----------------------------	---	-------------------------

Kérjük, hogy a küldeményen jól láthatóan tüntesse fel a felhívás kódszámát, a támogatást igénylő nevét és címét!

4.4. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok

Jelen helyi felhívás keretében támogatásban részesülhetnek azon projektek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a helyi felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, valamint a jelen fejezetben felsorolt kiválasztási kritériumoknak.

4.4.1. A HACS-hoz benyújtott helyi támogatási kérelmek kiválasztásának eljárásrendje

A helyi felhívásra beérkező helyi támogatási kérelmek a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet alapján közösségvezérelt helyi fejlesztés kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek kiválasztásra.

A helyi támogatási kérelmek elbírálása folyamatos.

A Helyi Bíráló Bizottság a kérelemre vonatkozó támogató vagy elutasító javaslatot a kérelmek jelen felhívásban előírt értékelési szempontoknak való megfelelés alapján tesz.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van tisztázó kérdések feltételére.

A HACS a helyi támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Helyi Bíráló Bizottságot hív össze.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az ÁÚHF 3. fejezetében (*A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja*) találhatóak.

4.4.2. A helyi támogatási kérelmek HACS által ellenőrzendő kiválasztási kritériumai

1. HACS által a helyi támogatási kérelem vonatkozásában ellenőrzendő nem hiánypótlatható jogosultsági kritériumok

- a helyi támogatási kérelem benyújtása a helyi felhívás 4.3 pontjában megjelölt határidőn belül történt;
- a támogatást igénylő a jelen helyi felhívásban meghatározott lehetséges támogatást igénylő körbe tartozik;

⁵A Posta tv. 2. § 15. pontjában foglaltak szerint futárposta-szolgáltatás: olyan - a küldemény felvételétől számított legfeljebb 24 órán belül teljesítendő - időgarantált postai szolgáltatás, amelynek keretében a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldemény felvételét végző személy a postai küldeményt a kézbesítés megkísérléséig megszakítás nélkül személyes felügyelete alatt tartja oly módon, hogy a feladó ez alatt bármely időpontban rendelkezhesse a postai küldemény címzettjének vagy címének a megváltoztatásáról, és sikertelen személyes kézbesítés esetén megtehesse a szükséges intézkedéseket. Felhívjuk figyelmét, hogy amennyiben postafiók címre kell beküldeni a támogatási kérelmet, akkor futárpostai szolgáltatás – a Posta törvény rendelkezései alapján - nem vehető igénybe.

- c) a benyújtott helyi támogatási kérelem példányszáma megfelel a helyi felhívás 4.3 pontjában megadott példányszámnak;
- d) a helyi támogatási kérelmet a megadott formanyomtatványon, magyar nyelven nyújtották be.

Amennyiben a fenti nem hiánypótolható jogosultsági kritériumoknak a helyi támogatási kérelem nem felel meg, akkor hiánypótlási felhívás nélkül elutasításra kerül.

2. HACS által a helyi támogatási kérelem vonatkozásában ellenőrzendő hiánypótolható jogosultsági szempontok

- a) a benyújtott helyi támogatási kérelem formanyomtatványának minden pontját jelen helyi felhívás, valamint az ÁÚHF-ben megadott szempontok szerint hiánytalanul kitöltötték;
- b) a hiánypótolható, kötelezően csatolandó mellékletek benyújtásra kerültek;
- c) a helyi támogatási kérelem és a támogatást igénylő nem tartozik a jelen helyi felhívás 4.2. Támogatásban nem részesíthetők köre fejezetben foglaltak közé;
- d) az aláírások hitelessége;
- e) a megvalósulás helye szerinti jogosultság;
- f) a fejlesztés összköltsége és a támogatás mértéke megfelel a jelen felhívásban szereplő feltételeknek;
- g) a fejlesztés megvalósításának időtartama a felhívásban megadott időintervallum maximumán belül van;
- h) a jelen felhívásban rögzített minimálisan kötelező elvárásainak, szakmai feltételeinek teljesülése
- i) a helyi támogatási kérelem tárgyát képező fejlesztésre a támogatást igénylő más forrásból nem igényelt támogatást;
- j) a támogatást igénylő által a CLLD keretében elnyerhető támogatás aránya nem haladja meg a HKFS-ben rendelkezésre álló fejlesztési keret 40%-át;
- k) a papír alapon és elektronikusan benyújtott dokumentumok azonosak

Amennyiben a fenti hiánypótolható jogosultsági kritériumoknak a helyi támogatási kérelem nem felel meg, és ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótolható, akkor a HACS egyszeri alkalommal hiánypótlásra szólít fel.

3. Tartalmi értékelési szempontok

Értékelési szempontok		Adható értékelés
1) A fejlesztés hozzájárul a HKFS céljainak megvalósulásához	A helyi támogatási kérelem egyértelműen alátámasztja a támogatandó tevékenységek és a HKFS célja(i) közötti összefüggést, mely alapján egyértelműen megállapítható, hogy a tevékenységek teljes mértékben a HKFS vonatkozó céljának megvalósulását szolgálják.	Megfelelt

Értékelési szempontok		Adható értékelés
	A helyi támogatási kérelem tevékenységei és a HKFS célja(i) közötti összefüggés csak részben alátámasztott, a tevékenységek csak részben szolgálják a célok megvalósulását.	Részben megfelelt
	A tevékenységek nem járulnak hozzá a HKFS céljainak megvalósulásához, vagy az összefüggés nincs alátámasztva.	Nem felelt meg
2) A fejlesztés hozzájárul a helyi felhívás 1.1 pontjában meghatározott célokhoz	A helyi támogatási kérelem egyértelműen alátámasztja a támogatandó tevékenységek és a helyi felhívás 1.1 pontjában megfogalmazott cél(ok) közötti összefüggést, mely alapján egyértelműen megállapítható, hogy a tevékenységek teljes mértékben a fenti pontban megfogalmazott cél(ok) megvalósulását szolgálják.	Megfelelt
	A helyi támogatási kérelem tevékenységei és a helyi felhívás 1.1 pontjában megfogalmazott célja(i) közötti összefüggés csak részben alátámasztott, a tevékenységek csak részben szolgálják a célok megvalósulását	Részben megfelelt
	A tevékenységek nem járulnak hozzá a helyi felhívás 1.1 pontjában megfogalmazott céljainak megvalósulásához, vagy az összefüggés nincs alátámasztva.	Nem felelt meg
3) A beavatkozás integrált	Konkrét egymásra épülés vagy egyértelmű pozitív egymásra hatás mutatható ki egynél több korábban már megvalósított / folyamatban lévő / tervezett beavatkozással. Az egymásra épülés jól alátámasztott.	Megfelelt

Értékelési szempontok		Adható értékelés
	Konkrét egymásra épülés vagy egyértelmű pozitív egymásra hatás mutatható ki legalább egy korábban már megvalósított / folyamatban lévő / tervezett beavatkozással. Az egymásra épülés jól alátámasztott.	Részben megfelelt
	Nincs bizonyított kapcsolódás korábbi, vagy folyamatban lévő, esetleg tervezett fejlesztésekkel.	Nem felelt meg
4) A beavatkozás innovatív ⁶	A fejlesztés teljes mértékben rendhagyó a fejlesztés környezete vonatkozásában és ez az újszerűség megfelelő módon bizonyított.	Megfelelt
	A fejlesztésnek vannak újszerű elemei, részben bizonyított.	Részben megfelelt
	A fejlesztésnek nincsenek újszerű elemei, vagy ezek nincsenek alátámasztva.	Nem felelt meg
5) A fejlesztés a helyi közösség aktív részvételével valósul meg	A célcsoport/helyi közösség bevonása a fejlesztés tervezésébe és megvalósításába egyaránt konkrétumokkal alátámasztott.	Megfelelt
	A célcsoport/helyi közösség bevonása a fejlesztés tervezésébe és/vagy megvalósításába részben alátámasztott.	Részben megfelelt
	A célcsoport/helyi közösség bevonása a fejlesztés tervezésébe és/vagy megvalósításába nincs alátámasztva.	Nem felelt meg
6) A fejlesztésnek vannak célcsoport-specifikus közösségfejlesztési, térségfejlesztési hatásai	A helyi támogatási kérelem egyértelműen definiálja a fejlesztés célcsoportjá(i)t és a támogatandó tevékenységeknek egyértelmű pozitív hatása a fenti csoportokra jól alátámasztott.	Megfelelt

⁶ Innováció: új termék vagy szolgáltatás jön létre; új módszer alkalmazása, amely lehetővé teszi a különböző erőforrások kombinációját, ami a belső potenciálok jobb kihasználását eredményezi; hagyományosan elkülönülten működő ágazatok kombinációja, összekapcsolása; a helyi szereplők szokatlan kombinációjának bevonása a döntéshozásba, a projektek megvalósításába, a részvétel megszervezésének eredeti módja.

Értékelési szempontok		Adható értékelés
	A helyi támogatási kérelem egyértelműen definiálja a fejlesztés célcsoportjá(ai)t de a támogatandó tevékenységeknek a pozitív hatása a fenti csoportokra csak részben alátámasztott.	Részben megfelelt
	A helyi támogatási kérelem nem definiálja egyértelműen a fejlesztés célcsoportját vagy a támogatható tevékenységek pozitív hatása e célcsoportra nincs alátámasztva.	Nem felelt meg
7) A fejlesztés költséghatékony módon valósul meg	A támogatási kérelemben szereplő költségek meghatározása körültekintően, az aktuális piaci árak figyelembevételével történt, amelyet a támogatást igénylő a kérelemben alátámasztott.	Megfelelt
	A támogatási kérelemben szereplő költségek meghatározása körültekintően, részben/ lehetőség szerint az aktuális piaci árak figyelembevételével történt, amelyet a támogatást igénylő a kérelemben alátámasztott.	Részben megfelelt
	A támogatási kérelemben szereplő költségek meghatározása nem az aktuális piaci árakat figyelembevéve és/vagy azt nem alátámasztva történt.	Nem felelt meg
8) Környezeti fenntarthatóság	A környezeti fenntarthatósági szempontok teljes körűen érvényesülnek.	Megfelelt
	A környezeti fenntarthatósági szempontok részben érvényesülnek.	Részben megfelelt
	A környezeti fenntarthatósági szempontok nem érvényesülnek.	Nem felelt meg
9) A létrehozott eredmények működtetésének fenntarthatósága biztosított	A projekt hosszú távú hasznosulása és az eredmények fenntartásának/működtetésének módja/forrása bemutatásra került és jól alátámasztott.	Megfelelt

Értékelési szempontok		Adható értékelés
	A projekt hosszú távú hasznosulása és az eredmények fenntartásának/működtetésének módja/forrása csak részben alátámasztott.	Részben megfelelt
	A projekt eredményeinek fenntartása/működtetése a projekt lezárása után nem biztosított.	Nem felelt meg
10) A fejlesztés esélytudoatosságot közvetít.	A fejlesztés teljes mértékben közvetít esélytudoatosságot.	Megfelelt
	A fejlesztés részben közvetít esélytudoatosságot.	Részben megfelelt
	A fejlesztés nem közvetít esélytudoatosságot.	Nem felelt meg
11) Szakmai szervezetekkel való együttműködés a tervezésben és a megvalósításban	Szakmai szervezetekkel való együttműködés a tervezésben és a megvalósításban megtörténik.	Megfelelt
	Szakmai szervezetekkel való együttműködés a tervezésben és a megvalósításban részben megtörténik meg.	Részben megfelelt
	Szakmai szervezetekkel való együttműködés a tervezésben és a megvalósításban nem megtörténik meg.	Nem felelt meg
12) Környezeti igénybevetel csökkentése	A környezeti fenntarthatósági szempontok teljes körűen érvényesülnek.	Megfelelt
	A környezeti fenntarthatósági szempontok részben érvényesülnek.	Részben megfelelt
	A környezeti fenntarthatósági szempontok nem érvényesülnek.	Nem felelt meg
13) Projekt tervezésével és megvalósításával kapcsolatos kommunikációs tevékenység végzése a helyi lakosság számára	2 vagy több tájékoztató fórum/ esemény	Megfelelt
	1 tájékoztató fórum/ esemény	Részben megfelelt
	0 db tájékoztató forum vagy eseménynél	Nem felelt meg

Értékelési szempontok		Adható értékelés
14) Megvalósítási szervezeti kapacitás biztosítása	A pályázó tapasztalata és alkalmassága részletesen bemutatásra került, a projekt megvalósítása biztosított	Megfelelt
	A pályázó tapasztalata és alkalmassága csak részben kerül bemutatásra.	Részben megfelelt
	A pályázó tapasztalata és alkalmassága nem kerül bemutatásra vagy nem megalapozott.	Nem felelt meg
15) A benyújtásra került szakmai megalapozó dokumentumból megismerhetőek a projekt keretében tervezett szakmai tevékenységek.	A fejlesztés általi szakmai tevékenységek teljes mértékben megismerhetőek	Megfelelt
	A fejlesztés általi szakmai tevékenységek részben megismerhetőek.	Részben megfelelt
	A fejlesztés általi szakmai tevékenységek nem megismerhetőek.	Nem felelt meg

Az értékelés megfelelt / nem felelt meg / részben megfelelt / válasszal történik.

Amennyiben az 1., 2., 3. pontban az értékelés „nem felelt meg”, a kérelem nem támogatható.

A támogatási kérelem megfelelt minősítést ér el, amennyiben a fenti táblázatba foglalt szempontok közül legalább 7 szempont vonatkozásában megfelelt, míg 4 szempont (fennmaradó 8 közül) vonatkozásában részben megfelelt minősítést ér el. A megfelelt minősítés elérése nem jelenti automatikusan a támogatás megítélését!

4.4.3. A támogatási kérelmek IH általi végső ellenőrzésének kritériumai

1. Az IH által az elektronikusan benyújtott támogatási kérelem vonatkozásában ellenőrzendő nem hiánypótolható jogosultsági kritériumok:

- a támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat elektronikus és – elektronikus aláírás használatának kivételével – papír alapú példánya hiánytalan, hibátlan és határidőben benyújtásra került,
- a támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint,
- a TOP 7. prioritás célkitűzéseire való igazodás;
- a támogatást igénylők támogatási rendszer szempontjából való megfelelése: felszámolás/végelszámolás/adósságrendezés mentes, köztartozás mentes, átlátható;
- az ÁÚHF-ben rögzített kizáró okok esetleges fennállása.

Amennyiben a fenti nem hiánypótolható jogosultsági kritériumoknak az IH-nak elektronikusan benyújtott támogatási kérelem nem felel meg, akkor hiánypótlási felhívás nélkül elutasításra kerül.

2. Az IH által az elektronikusan benyújtott támogatási kérelem vonatkozásában ellenőrzendő hiánypótolható jogosultsági kritériumok:

- a) a HBB által bírált helyi támogatási kérelem és a támogatást igénylő által a központi informatikai rendszerbe feltöltött támogatási kérelem tartalmi elemeinek azonossága;
- b) a HACS által elvégzett költséghatékonyság vizsgálat módjának helyállósága.

Amennyiben a fenti hiánypótolható jogosultsági kritériumoknak az IH-nak elektronikusan benyújtott támogatási kérelem nem felel meg, és ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótolható, akkor az IH egyszeri alkalommal hiánypótlásra szólít fel.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylő figyelmét, hogy a 272/2014. (XI. 5.) Kormányrendelet 64/A § értelmében az irányító hatóság vizsgálja az adott támogatási kérelemmel összefüggő, a rendelet XVI. fejezete szerinti közbeszerzési eljárások ellenőrzésének eredményét, továbbá – ha rendelkezésre áll - az adott támogatási kérelemmel összefüggő, a XVI. fejezet alapján lefolytatott ellenőrzés eredményét annak érdekében, hogy el nem számolható támogatási összeg ne kerüljön odaitélésre.

5. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

Kérjük, a projekt előkészítése során vegye figyelembe, hogy a támogatást a projekt megvalósítása során csak akkor tudja majd igénybe venni, ha megfelel a következő szabályoknak!

5.1. A támogatás formája

Jelen helyi felhívás keretében nyújtott támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.

5.2. A projekt maximális elszámolható összköltsége

Jelen helyi felhívás esetében nem releváns.

5.3. A támogatás mértéke, összege

- a) Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: 255.000.000 Ft.
- b) A támogatás maximális mértéke nem állami támogatásnak minősülő fejlesztések esetén az összes elszámolható költség 100 %-a.

A csekély összegű támogatás kategória alkalmazása esetén:

A támogatás maximális mértéke az elszámolható költségek 100 %-a.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás kategória alkalmazása esetén i:

- a) Beruházási támogatás esetén a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költség és a beruházás megvalósításából származó működési eredmény közötti különbséget azzal, hogy az infrastruktúra üzemeltetője - a támogatást nyújtó döntésétől függően - jogosult ésszerű nyereséget szerezni.

A működési eredmény mértékét

- a. megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni és előzetesen, vagy
  - b. visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag
- kell levonni az elszámolható költségekből

VAGY

b) A kétmillió eurónak megfelelő forintösszeget meg nem haladó beruházási támogatás esetén a támogatás összege a fent meghatározott módszerek alkalmazásától eltérően is meghatározható azzal, hogy a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 80%-át.

Működési támogatás esetén a támogatás összege nem haladhatja meg a releváns időszakban keletkező működési veszteséget. A támogatás a működési veszteségen felül fedezetet nyújthat az ésszerű nyereségre is.

A kétmillió megfelelő forintösszeget meg nem haladó működési támogatás esetén a támogatás összege a fent meghatározott módszerek alkalmazásától eltérően is meghatározható azzal, hogy a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 80%-át.

A zenei és irodalmi alkotások kiadásához nyújtott támogatás esetén

a) a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 70%-át

vagy

b) a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költségek és a projektből származó bevételek jelenértékének különbségét azzal, hogy a bevételeket az elszámolható költségekből előzetesen vagy visszakövetelési mechanizmus alkalmazásával kell levonni.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás kategória alkalmazása esetén:

A támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költségek és a működési eredmény közötti különbséget.

A működési eredmény mértékét

a) megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni és előzetesen, vagy

b) visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag

kell levonni az elszámolható költségekből.

5.4. Előleg igénylése

Jelen felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg maximális mértéke a megítélt támogatás

- a) 50 %-a, de természetes személy, mikro-, kis- és középvállalkozás, civil szervezet, egyházi jogi személy, nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén legfeljebb egymilliárd forint,
- b) 100 %-a központi, helyi önkormányzati vagy köztestületi költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, köztestület vagy közalapítvány kedvezményezett esetén, ha a kedvezményezett
  - ba) az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére a kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik, vagy
  - bb) megítélt támogatásának összege nem éri el a százmillió forintot.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság kedvezményezett részére támogatási előleg akkor folyósítható, ha irányító hatóság a kedvezményezett által benyújtott, az adott naptári évre vonatkozó projektszintű likviditási tervet jóváhagyta.

A likviditási terv sablonja a HACS honlapján/ jelen helyi felhívás szakmai mellékletei között található meg.

A likviditási tervre vonatkozó további szabályokat a Kormányrendelet 117/A. §-a tartalmazza.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a támogatási előleg - vagy több részletben történő előlegfolyósítás esetén annak első részlete - kifizetésétől számított hat hónapon belül időközi kifizetés igénylést szükséges benyújtani és állami támogatás esetén az előleg folyósításától számított 3 éven belül az előleggel elszámolni.

Szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő közsféra szervezet a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben köteles biztosítani a szállító részére a szerződés - tartalékkeret nélküli - elszámolható összege 50%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénylésének lehetőségét.

Szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő közsféra szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 118. §-ában foglaltak alapján fordított áfa-előleg igénybe vételére is jogosult.

A szállítói előleg 50 %-ával legkésőbb a szállítói szerződés szerinti ellenszolgáltatás elszámolható összege 50 %-ának teljesítését követően haladéktalanul el kell számolni.

A szállítói előleget a Támogató visszaköveteli, ha a Kedvezményezett nem nyújt be igénylést időközi kifizetésre a szállítói előleg – vagy több részletben történő előlegfolyósítás esetén annak első részlete – kifizetésétől számított 12 hónapon belül, valamint ha a benyújtott kifizetési igénylés vagy más körülmény – így különösen helyszíni ellenőrzés megállapítása – a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

5.5. Az elszámolható költségek köre

A **projekt elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt összköltségének, azonban nem részei a projekt elszámolható költségének.

Amennyiben a projekt tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő meg kíván valósítani a projekt részeként, azonban a felhíváson kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt összes költségét!

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtípusokra, illetve költségelemekre vonatkozó általános szabályozást a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletét képező *Nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről - 2014-2020 programozási időszak c. útmutató* tartalmazza.

Jelen felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

I. Projektelőkészítés költségei (Saját teljesítésben is elvégezhető a 272/2014. (XI.5.) Korm. rend. 5. melléklete szerint)

Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költsége

- szakmai megalapozó dokumentum
- egyéb szükséges háttér tanulmányok, szakvélemények
- műszaki tervek, kiviteli és tendertervek, ezek hatósági díja
- szükségletfelmérés, előzetes igényfelmérés, célcsoport elemzése, piackutatás, helyzetfeltárás
- társadalmi partnerek, érintettek bevonásával kapcsolatos költségek

Közbeszerzés költsége

- közbeszerzési szakértő díja
- közbeszerzési eljárás díja

II. Beruházáshoz kapcsolódó költségek

Építéshez kapcsolódó költségek – átalakítás, bővítés, felújítás esetén beleértve az azbesztmentesítés költségeit is

- építés bekerülési értéke, vagy ezen belül:
  - új építés
  - átalakítás
  - bővítés
  - felújítás
  - beüzemelési költségek

Új építés csak a Felhívás 3.1 pontjában meghatározott esetben lehetséges, és csak abban az esetben támogatható, ha a településen nem működik a vonatkozó tevékenységet magában foglaló funkciót betöltő szolgáltatás, vagy amennyiben tervezői költségbeccsléssel alátámasztott, hogy az új építés költséghatékonyabb, mint a meglévő épület(ek) felújítása; illetve amennyiben nincs az akcióterületen az adott funkciónak megfelelően átalakítható épület.

Terület-előkészítés költség

Eszközbeszerzés költségei

- bekerülési érték
- bekerülési érték egyes tételei
- használt eszköz beszerzése

Az eszközök beszerzése önállóan nem támogatható, csak a felhívás 3.1 fejezetében felsorolt támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan, ahol az eszközbeszerzés külön nevesítésre került, és amely tevékenység esetében az eszközbeszerzés bizonyíthatóan szükséges az adott fejlesztés funkciójának megfelelő működtetéséhez.

tevékenység esetében az eszközbeszerzés bizonyíthatóan szükséges az adott fejlesztés funkciójának megfelelő működtetéséhez.

III. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei (saját teljesítésben is elvégezhető a 272/2014. (XI.5.) Korm. rend. 5. melléklete szerint)

Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége

Egyéb műszaki jellegű szolgáltatások költsége

- egyéb mérnöki szakértői díjak

Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei

- marketingeszközök fejlesztése
- rendezvényszervezés, kapcsolódó ellátási, ún. „catering” költségek
- egyéb kommunikációs tevékenységek költségei

Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége

Egyéb szolgáltatási költségek

- biztosítékok jogi, közjegyzői, bankköltségei
- hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek
- vagyonbiztosítás díja

IV. Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás

- munkabér
- foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
- személyi jellegű egyéb kifizetések
- szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség

V. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek:

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagköltség

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szállítási, tárolási, raktározási költségek

VI. Projektmenedzsment költség a 272/2014 (XI. 5.) Kormányrendelet a Nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről című 5. sz. mellékletének 3.8.2. pontjában, a közszféra szervezetekre vonatkozó speciális előírások figyelembevételével az alábbi költség típusok számolhatók el a projekt menedzsment keretében:

Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása

- munkabér
- foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
- személyi jellegű egyéb kifizetések

VII. Általános (rezi) költség:

Általános vállalat-irányítási költség

Egyéb általános (rezi) költség:

- kommunikációs és postaforgalmi szolgáltatások költsége
- közüzemi szolgáltatások költsége
- általános vállalat-irányítási költség

- őrzés költsége
- karbantartás/állagmegóvás költsége
- biztosítási költség
- bankszámla nyitás és vezetés költsége
- dokumentációs/archiválási költség

VIII. Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)

IX. Tartalék

Egyszerűsített költségelszámolásra vonatkozó előírások

Az egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása a jelen felhívás keretében megvalósuló projektek esetében kötelező az alábbiak szerint.

Az egyszerűsített elszámolási módok esetében, a költségek felmerülését a kedvezményezettnek nem kell alátámasztania háttérdokumentumokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való megfelelést sem kell vizsgálni. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kedvezményezettnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén / nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie a kedvezményezettnek, viszont a támogatást nyújtó és ellenőrző szervezetek helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket.

I. 200 millió Ft elszámolható összköltséget meghaladó projektek esetében alkalmazandó egyszerűsített elszámolás:

A) Közbeszerzési eljárás díja egységköltség alapján egyszerűsített elszámolás keretében számolható el.

A költségelszámolás a kedvezményezett által a közbeszerzési eljárások mennyiségének a megadásával, és ezen mennyiségek támogató általi ellenőrzésével történik a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendeletben rögzített díjszabás alapján.

Egyszerűsített elszámolás esetén a kedvezményezett nem köteles elszámolásához/támogatás igényléséhez benyújtani a költség felmerülését alátámasztó dokumentumokat, illetve a NAV felé bejelentett iratmegőrzési helyén sem köteles a kapcsolódó dokumentumokat elkülönítetten tárolni, kezelni.

Közszféra szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3.8.2. pontjában foglalt előírásokat.

„Saját teljesítés a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5 pontjában leírtak szerint az alábbi költségkategóriák* költségtípusai vonatkozásában számolható el:

- *Projektelőkészítés költségei;*
- *Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei.*
- *Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei (kivéve: szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség);*
- *Projektmenedzsment költségek (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve: projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség és egyéb projektmenedzsment költség).*

A saját teljesítés keretén belül a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5.4. értelmében a közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításai számolhatók el.

Amennyiben a támogatást igénylő helyi önkormányzat és az adott költség tekintetében a saját teljesítést lehetővé teszi a felhívás, akkor elszámolhatónak minősül a polgármesteri hivatal vagy közös önkormányzati hivatal alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költsége is a vonatkozó szabályozás feltételeinek betartásával.

5.5.1 Az elszámolható költségek kapcsán az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás kategória alkalmazása esetén:

A beruházási támogatás esetén az immateriális javak és a tárgyi eszközök következő költségei

- a) az infrastruktúra építésének, korszerűsítésének, bővítésének, megvásárlásának, megőrzésének és fejlesztésének költsége, ha az infrastruktúra időbeli vagy térbeli kapacitását évente legalább 80%-ban kulturális célra használják,
- b) a kulturális örökség megszerzésének költsége (pl. a lízingdíj, a kapcsolódó illetékek vagy a kulturális örökség áthelyezésének költsége),
- c) a tárgyi és szellemi kulturális örökség védelmének, megőrzésének, újjáépítésének és helyreállításának költsége (pl. a megfelelő körülmények között történő tárolás költsége, a speciális eszközök, anyagok használatából fakadó többletköltség, valamint a dokumentációs, kutatási, digitalizálási és publikációs költség),
- d) a közönség kulturális örökséghez való hozzáféréseinek javítását szolgáló intézkedések költsége (pl. a digitalizálással és egyéb új technológiákkal, a speciális szükségletű személyek hozzáférési lehetőségeinek javításával kapcsolatos, valamint a prezentációk, programok és látogatók tekintetében a kulturális sokszínűség elősegítésével kapcsolatos költség),
- e) a kulturális projektek és tevékenységek, együttműködési és csereprogramok, valamint ösztöndíjak költsége (pl. a kiválasztási eljárással kapcsolatos marketing és a projekt eredményeként közvetlenül felmerülő költség) számolható el.

Működési támogatás esetén

a kulturális intézmény vagy örökségi helyszín állandó vagy időszakos tevékenységéhez (pl. kiállításokhoz, előadásokhoz, rendezvényekhez és hasonló kulturális tevékenységekhez) kapcsolódó, a szokásos üzletmenetben felmerülő költség,

b) a kulturális és művészeti oktatási tevékenység költsége, a kulturális kifejezőmódok sokfélesége védelmének és népszerűsítésének fontosságát tudatosító oktatási és társadalmi célú figyelemfelhívó programok költsége (pl. az új technológiák ezen célokra történő alkalmazásának költsége),

c) a közönség kulturális intézményhez vagy örökségi helyszínhez és tevékenységhez való hozzáféréseinek javítását szolgáló költség (pl. a digitalizálással, egyéb új technológiákkal és a speciális szükségletű személyek hozzáférési lehetőségeinek javításával kapcsolatos költség),

d) közvetlenül a kulturális projekthez vagy tevékenységhez kapcsolódó működési költség, így különösen

da) az ingatlanok és kulturális helyszínek bérletének, lízingjének költsége,

- db) a kulturális projektekhez vagy tevékenységekhez közvetlenül kapcsolódó utazási-, anyag- és felszerelési költség,
  - dc) a kiállítások és díszletek építészeti elemeinek költsége,
  - dd) az eszközökhöz, szoftverekhez és felszerelésekhez igénybe vett hitel vagy lízing költsége,
  - de) az eszközök, szoftverek, felszerelések amortizációja, ha e költséget nem fedezte beruházási támogatás,
  - df) szerzői jogi védelem alatt álló alkotásokhoz és egyéb kapcsolódó szellemi tulajdonjogi védelem alatt álló tartalmakhoz való hozzáférésre vonatkozó jogokkal kapcsolatos költség,
  - dg) a marketing költsége,
  - dh) a projekt vagy tevékenység eredményeként közvetlenül felmerült költség,
  - e) a kulturális intézmény, örökségi helyszín vagy projekt személyi jellegű ráfordítása,
  - f) a külső tanácsadással és külső szolgáltatók által biztosított támogató szolgáltatásokkal kapcsolatos, közvetlenül a projekt eredményeként felmerülő költség
- számolható el.

A zenei és irodalmi alkotások kiadásához nyújtott támogatás esetén

- a) a szerző díjazása (pl. szerzői joggal kapcsolatos költség),
  - b) a fordító díjazása,
  - c) a szerkesztő díjazása,
  - d) az egyéb szerkesztési költség (pl. korrektúrázás, javítás, lektorálás),
  - e) az elrendezés és nyomdai előkészítés költsége, és
  - f) a nyomtatás vagy elektronikus közzététel költsége
- számolható el.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás kategória alkalmazása esetén:

A támogatás keretében a beruházáshoz kapcsolódó tárgyi eszköz és immateriális javak beruházási költsége számolható el.

5.6. Az elszámolhatóság további feltételei

A helyi felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának kezdete: 2017. 08. 01, vége: 2023.06.30.

A 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. melléklet 2.3.2.5b pontja értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések vonatkozásában az alábbi összeférhetetlenségi szabályok állnak fenn:

Nem független az az ajánlattevő,

- a) amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési;
- b) amelynek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett

szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagy kezelői, irányítási, képviselési, munkáltatói vagy kinevezési; vagy

- c) ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Az összeférhetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztása:

A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat, illetve a jelen Felhívás 5.7 pontjában rögzített tevékenységek esetén feltüntetett korlátokat. Piaci ár igazolása a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzés dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatokkal történhet. Legalább három, egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlat megléte szükséges. In-house beszerzés esetén a Kedvezményezett a piaci árat a 272/2014. (XI.5.) Kormányrendelet in-house beszerzésekre vonatkozó elszámolhatósági szabályainak betartásával, és a nem független árajánlat mellett, három egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlattal igazolja. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetők legyenek.

Nem közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén a piaci árak való megfelelés ellenőrzése céljából a támogatást igénylőnek a támogatási kérelemmel egyidejűleg, annak mellékleteként, de legkésőbb a projekt-előkészítési mérföldkőig legalább három részletes árajánlatot szükséges benyújtania minden releváns költségvetési tétel esetében. Közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén ugyanezen időpontig elegendő egy indikatív árajánlat, illetve tervezői költségbecslés benyújtása minden releváns költségvetési tétel esetében.

Fentiek alól kivételt képeznek a három millió forintnál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon leendő szerződésai, melyek tervezett költsége nem haladja meg a bruttó 300 000 forintot. Ez utóbbi esetben az árajánlatoknak rendelkezésre kell állnia, azonban benyújtani nem szükséges, azokat a támogató helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti.

A nyílt kereskedelmi forgalomban beszerezhető eszközök esetén az írásos ajánlatok kiválthatóak hivatalos árajánlatok bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapja).

Az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését megfelelően dokumentálni szükséges (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás), mely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül. Az alátámasztó dokumentumok (árajánlatok, kimutatások) nem lehetnek a közbeszerzés vagy beszerzés eredményeként megkötött szerződés aláírásának dátumához képest 6 hónapnál régebbiek.

Kifizetési igénylés ellenőrzése során amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a projektgazdától/ajánlatkérőtől független⁷ piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják) a felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatóak.

⁷ Nem független az az ajánlattevő, amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselésre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagy kezelői, irányítási, képviselési, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselésre jogosult személy, a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagy kezelői, irányítási, képviselési, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

A személyi jellegű ráfordítások megalapozására a támogatási kérelemmel együtt benyújtandók a támogatási kérelem benyújtását megelőző évre vonatkozó bérkartonok vagy egy nyilatkozat az érintett időszak személyi jellegű ráfordításainak értékéről, melynek megalapozottságát a támogató ellenőrzi. Amennyiben célfeladat kerül megállapításra a projektben elvégzendő feladatokra, úgy a célfeladat keretében megállapított bér/illetmény havi összege nem haladhatja meg az adott munkavállaló, Kedvezményezettnél, a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes bérének/illetményének havi összegét. A támogatási kérelem költségvetésében minden esetben szükséges megjelölni, hogy az adott személy foglalkoztatása milyen jogviszonyban történik majd, és részletesen kerüljön bemutatásra a tervezett költség számítási módja.

Meglévő foglalkoztatott esetében az elszámolható személyi jellegű ráfordítások csak indokolt esetben (munkaidő növekedés, feladatbővülés, munkakörbővülés) és mértékben emelkedhetnek a támogatási igény benyújtását megelőző utolsó évi átlagbérhez képest.

A piaci ár bizonyítása a Kedvezményezett feladata és felelőssége. Ezáltal a projekt költségvetésének és az abban szereplő költségtételeknek megfelelően részletezettnek, szakmai indoklással ellátottnak és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy a piaci áraknak történő megfelelés ellenőrizhető legyen. A költségvetés részletezettségét és bemutatását minden költségelem vonatkozásában úgy kell megtenni, hogy beazonosítható legyen a tervezett egységár, annak felosztása költség tételekre, az egység megnevezése, szakmai indoklás a mértékére vonatkozóan.

A piaci ár igazolásától eltekinteni csak az Irányító Hatóság által adott egyedi engedély alapján, a beszerzendő eszköz vagy szolgáltatás egyedi jellegének alátámasztásával lehet (pl.: hatósági árak, közüzemi szolgáltatás, vagy olyan speciális eszköz, technológia, amelyek csak egy gyártótól szerezhető be, vagy az adott eszközt, berendezést csak egy kizárólagos forgalmazó hozhatja be Magyarországra). Az ellenőrzéshez ilyen esetben biztosítani kell legalább egy referenciaárat, az alábbi források valamelyikéből (a gyártó hivatalos árlistái, katalógusai; külföldi képviselők árlistái, katalógusai; a forgalmazó által más, a kedvezményezettől független szervezeteknek adott árajánlat – amennyiben a forgalmazó ezeket rendelkezésre bocsátja).

Egyszerűsített elszámolással érintett költségek tekintetében nem kell benyújtani a piaci árak való megfelelés igazolására szolgáló árajánlatokat.

A támogatást igénylő és a kedvezményezett köteles vizsgálni az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságát.

A projekt megvalósítás szakaszában költségvetési tételt érintő szerződésmódosítás esetén minden releváns esetben szükséges benyújtani a piaci ár megfelelését alátámasztó, Kormányrendeletben meghatározott dokumentumokat és szakmai indoklást a módosításra vonatkozóan. A módosítást minden esetben a módosítással érintett költség, elszámolásra történő benyújtása előtt szükséges benyújtani.

Költségnövekmény ellenőrzése során a Támogató Az európai uniós forrásból finanszírozott egyes projektek költségnövekménye támogathatóságáról szóló 17/2017. (II. 1.) Korm. rendelet szerint jár el.

Jelen felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.

Jelen felhívás keretében az alábbi költségek tekintetében összesítőként történik a megvalósítás során az elszámolás:

1. *A projektmenedzsment tevékenységében vagy a szakmai megvalósításában részt vevők projekthez kapcsolódó személyi jellegű költségeinek elszámolása a Személyi jellegű költségek összesítőjén (amennyiben releváns)*
2. Fordított adózás esetén az Áfa-összesítő fordított adózás esetére alkalmazandó (amennyiben releváns)
3. *Az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolása az Összesítő az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolásához összesítőn (amennyiben releváns)*
4. *Anyagköltség elszámolása az Anyagköltség összesítőn (amennyiben releváns)*
5. *Általános (rezsi) költség az Általános (rezsi) költség összesítőn (amennyiben releváns)*
6. Kis támogatástartalmú számlák a Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén (amennyiben releváns)

Jelen felhívás keretében kis támogatástartalmú bizonylatok összesítőjén elszámolható bizonylatok maximális támogatástartalma:

- amennyiben a 25 millió forintnál kevesebb támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma a 100 ezer forintot nem haladja meg,
- illetve a legalább 25 millió forint támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma az 500 ezer forintot nem haladja meg,

Az elszámoló bizonylatot Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén szükséges elszámolni.

Jelen felhívás keretében szóbeli megállapodás alapján történő költségelszámolásra nincs lehetőség.

5.7. Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Kölségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható költségre vetítve (%)
Projekt előkészítés, tervezés (kivéve közbeszerzési eljárások lefolytatásának költsége)	7%
Közbeszerzési eljárások lefolytatása	1%
Műszaki ellenőri szolgáltatás	1%
Projektmenedzsment	2,5%
Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítás	0,5%
Általános (rezsi) költség	1%
Terület előkészítés	2 %
Tartalék	5%

Jelen felhívás keretében a fenti táblázatban meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a projektmegvalósítás során kötelező.

5.8. Nem elszámolható költségek köre

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel az 5.5. pontban, különösen:

- a) Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálata, módosítása, kiegészítése, elkészítése;
- b) élő állat vásárlása;
- c) jármű beszerzése.
- d) a levonható áfa,
- e) a kamattartozás-kiegyenlítés,
- f) a hitelkamat,
- g) a hiteltüllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek,
- h) a deviza-átváltási jutalék,

- i) a pénzügyi, finanszírozási tranzakciókon realizált árfolyamveszteség,
- j) a bíróságok, kedvezményezett által fizetett kötbérek és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 75. § szerinti perköltség, függetlenül attól, hogy bíróság által megítélésre került-e.

A felhívás 5.5. pontjában fel nem sorolt költségek abban az esetben sem számolhatók el, amennyiben az állami támogatási kategóriákra vonatkozó, jelen felhívásban található egyéb iránymutatások lehetővé tennék.

5.9. Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Támogatáshalmazódás

Azonos, vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás abban az esetben halmazható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben, vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmazható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy projekthez igénybe vett összes támogatás - függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik - támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

A kockázatfinanszírozási támogatás, az induló vállalkozásnak nyújtott támogatás és a csekély összegű támogatás, amennyiben azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkezik, bármely egyéb, azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező állami támogatással halmazható. Az azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező támogatás a csoportmentességi rendeletekben és az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb teljes támogatási intenzitásig vagy támogatási összegig bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező állami támogatással halmazható.

5.9.1. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

A csekély összegű támogatás kategória alkalmazása esetén:

A csekély összegű támogatásra vonatkozó részletes szabályokat az EUMSZ 107. és 108. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (HL L 352, 2013. 12.24. 1.o), a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 100.§, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Az egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére az 1407/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, Magyarországon odaítélt csekély összegű támogatás (ezen alcím vonatkozásában a továbbiakban: támogatás) bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 200 000 eurónak, közúti kereskedelmi áru fuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző, egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások esetén a 100 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését.

A támogatás a csekély összegű közszolgáltatási támogatással a 360/2012/EU bizottsági rendeletben meghatározott felső határig halmozható. A támogatás más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással a fent meghatározott felső határig halmozható.

A támogatás nem halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha az így halmozott összeg meghaladná a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.

A kedvezményezettnek az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 5. cikk (1) bekezdése figyelembevételével - az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon - nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélésének évében és az azt megelőző két pénzügyi évben nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatásra vonatkozó részletes szabályokat az EUMSZ107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belsőpiaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 53. cikke, a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 90-94.§, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító beruházási, működési vagy zenei és irodalmi alkotások kiadásához nyújtott támogatásként a következőkhöz nyújtható:

- a. muzeális intézmény, levéltár, könyvtár, művészeti vagy közművelődési intézmény - ide értve a közösségi teret -, koncertterem,
- b. tárgyi kulturális örökség, régészeti lelőhely, emlékmű, történelmi emlékhely és épület, a kulturális örökséghez kapcsolódó természeti örökség, kulturális vagy természeti örökséggé nyilvánított örökség,
- c. a szellemi kulturális örökség valamennyi formája (pl. népi hagyományok, kézművesség),
- d. művészeti vagy kulturális esemény, előadás, fesztivál, kiállítás és hasonló kulturális tevékenység,
- e. kulturális és művészeti oktatási tevékenység, a kulturális kifejezőmódok sokfélesége védelmének és támogatásának jelentőségét tudatosító oktatási és társadalmi célú figyelemfelhívó programok, ideértve az új technológiák alkalmazását is ezen célokra,
- f. zenei és irodalmi alkotások írása, szerkesztése, gyártása, terjesztése, digitalizálása, kiadása és fordítása.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás kategória alkalmazása esetén:

A helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatásra vonatkozó részletes szabályokat az EUMSZ107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belsőpiaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 56. cikke, a 2014-2020 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 255/2014. (X.10.) Korm. rendelet 98. §, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Előzetes jóváhagyás céljából be kell jelenteni az Európai Bizottság részére a helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatást, ha a támogatás összege egyazon infrastruktúra esetén meghaladja a 10 millió

eurónak megfelelő forintösszeget, vagy a projekt összköltsége meghaladja a 20 millió eurónak megfelelő forintösszeget.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás helyi infrastruktúra építéséhez, bővítéséhez vagy korszerűsítéséhez nyújtható, ha ezen infrastruktúra helyi szinten hozzájárul az üzleti és a fogyasztói környezet korszerűsítéséhez és ipari bázisok fejlesztéséhez.

A támogatás nyújtásának feltétele, hogy a megvalósuló infrastruktúrát nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes alapon kell a felhasználók rendelkezésére bocsátani. Az infrastruktúra használatáért felszámított vagy eladása során meghatározott árak szokásos piaci árak kell lennie.

Az infrastruktúra működtetését koncesszióba adni vagy azzal harmadik felet megbízni csak nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes módon, a vonatkozó jogszabályok betartásával lehet.

6. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

6.1.1.A helyi támogatási kérelem elkészítése során csatolandó mellékletek listája

A helyi támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket szükséges csatolni:

1. Támogatási kérelem adatlap
2. A beruházással érintett ingatlan(ok) 60 napnál nem régebbi, szemle típusú, nem hiteles tulajdoni lapja(i) (TAKARNET-ből letöltött megfelelő), vagy a tulajdonszerzés szándékát alátámasztó tartalmú szerződés, előszerződés vagy kétoldalú szándéknyilatkozat (pl.: adásvételi, ajándékozási)
3. Saját forrás rendelkezésre állását igazoló támogatást igénylői nyilatkozat(ok), a felhívás 3.10. pontjának megfelelően.
4. Projektre vonatkozó szakmai megalapozó dokumentum.

Csatolandó, amennyiben rendelkezésre áll:

5. Árajánlatok:

- a) A nem közbeszerzés köteles költségtételek alátámasztására 1 darab árajánlat, vagy műszaki terv/műszaki leírás. A nyílt kereskedelmi forgalomban beszerezhető eszközök esetén az írásos ajánlatok kiválthatóak hivatalos árajánlatok bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapja).
- b) Közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén egy indikatív árajánlat, vagy építési tevékenység esetében tervezői költségbecslés.
- c) Személyi jellegű ráfordítások megalapozására a támogatási kérelemmel együtt benyújtandók a támogatási kérelem benyújtását megelőző évre vonatkozó bérkartonok vagy egy nyilatkozat az érintett időszak személyi jellegű ráfordításainak értékéről.

6.1.2. Az IH-hoz végső ellenőrzésre benyújtandó támogatási kérelemhez csatolandó mellékletek listája

Az IH-hoz végső ellenőrzésre benyújtandó támogatási kérelemhez a következő mellékleteket szükséges csatolni:

1. A beruházással érintett ingatlan(ok) 60 napnál nem régebbi, szemle típusú, nem hiteles tulajdoni lapja(i), vagy a tulajdonszerzés szándékát alátámasztó tartalmú szerződés, előszerződés vagy kétoldalú szándéknyilatkozat (pl.: adásvételi, ajándékozási)
2. Saját forrás rendelkezésre állását igazoló támogatást igénylői nyilatkozat(ok), a felhívás 3.10. pontjának megfelelően.
3. Szakmai megalapozó dokumentum

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a helyi támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem IH-hoz történő benyújtása, véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a helyi támogatási kérelem csatolandó mellékletei között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az ÁÚHF tartalmazza.

6.2. A támogatói okirathoz csatolandó mellékletek listája

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatói okirat megkötése során csatolni szükséges:

1. a kedvezményezett nevében aláíró személy vagy személyek - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - pénzügyi intézmény által igazolt, ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített aláírás mintáját,
2. a kedvezményezett - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - alapító (létesítő) okiratát vagy jogszabályban meghatározott nyilvántartásba vételét igazoló okiratát.
3. Nyilatkozat finanszírozási mód választásáról.
4. Konzorciumi együttműködési megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására (amennyiben releváns)

6.3. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó mellékletek listája

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket az első kifizetési kérelem – az előleget ideértve – benyújtása során csatolni szükséges.

1. Saját forrás rendelkezésre állását igazoló dokumentumok, az ÁÚHF 8. fejezetének 5.alpontjában meghatározott módon és formában.

7. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk a tisztelt támogatást igénylőt, hogy a helyi támogatási kérelmek elbírálása során a támogatást igénylővel kapcsolatos, a közhiteles adatbázisokban elérhető adatok vagy azok egy része az eljárási rendelet hatálya alá tartozó szervezetek által felhasználásra kerülnek.

A Veszprém Az Élhető Város Helyi Akciócsoport fenntartja a jogot, hogy jelen helyi felhívást a jogszabályi környezet alakulásának megfelelően indokolt esetben módosítsa, illetve jogszabályban meghatározott esetben felfüggeszse, vagy lezárja, amelyről Veszprém Az Élhető Város Helyi Akciócsoport indoklással ellátott közleményt tesz közzé a www.elhetoveszprem.hu oldalon.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy az ÁÚF a palyazat.gov.hu honlapon található és általános tájékoztatást nyújt az alábbiakról:

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
  - 1.1 A helyi támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja – helyi kiválasztás
  - 1.2 A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja – végső ellenőrzés
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató a támogatói okirat megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről

9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok
12. A környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító követelmények

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

8. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

1. Fogalomjegyzék
2. Helyi támogatási kérelem adatlap
3. Segédlet szakmai megalapozó dokumentum elkészítéséhez
4. Támogatói okirat sablon
5. Kommunikációs csomagok keretében elszámolható költségek felső korlátai
6. Együttműködési szándéknyilatkozat

Veszprém, 2018. június 26.

Kulcsprojekt Felhívás Előkészítő Munkacsoport a tervezetet megtárgyalta, elfogadta; ez alapján

készítette:

Pro Veszprém Városfejlesztési
és Befektetés - ösztönző Nonprofit
Korlátolt Felelősségű Társaság
8200 Veszprém, Ováros tér 9.
Adószám: 14656714-2-19
Cg.: 19-09-511247

Pro Veszprém Nonprofit Kft. - HACS Munkaszervezete

ellenjegyezte:

Veszprém az Élhető Város HACS vezetője